

مؤسسه شیعه‌شناسی

گزارشی از مطالعات

اسلام‌شناسی و شیعه‌شناسی در دانشگاه پرینستون

- نام کشور: ایالت متحده آمریکا
- آدرس پایگاه اینترنتی: www.princeton.edu
- آدرس پست الکترونیک: webmaster@princeton.edu

- بخش اسلام‌شناسی دارد: بلی ✓ خیر
- مطالعات شیعه‌شناختی دارد: بلی ✓ خیر
- دوره‌های آموزشی دارد: بلی ✓ خیر
- بخش آموزشی در چه مقطعی است:
- کارشناسی کارشناسی ارشد دکترا ✓ غیره
- بخش پژوهشی دارد: بلی ✓ خیر
- مجله دارد: بلی ✓ خیر
- کنفرانس، سمینار و کارگاه تحقیق دارد: بلی ✓ خیر

اساتید برجسته: حسین مدرسی، سی. مارمون، مایکل کاک، ابراهیم ادویچ، جان ویلز و طریق الجمیل

■ مواد درسی دوره‌های آموزش و سطوح آنها:

۱. **شیعه در دوران میانه، مدرس:** طریق الجمیل، شماره درس: ۲۷۶۳-۲۵۸. در این واحد درسی به دانشجویان منابع اصلی به زبان عربی ارائه می‌شود و آنها بایستی در هر جلسه تفاسیر، سؤالات و موارد شبهه انگیز را مطرح و به بوته نقد گذارند. همچنین بایستی این متون توسط دانشجویان ترجمه شود. وقایع تاریخی، شخصیت‌ها، حدیث و فلسفه از اهم موضوعات این درس به شمار می‌رود.
۲. **درآمدی بر اسلام: مدرس:** استاد مارمون، این واحد درسی به جوامع اسلامی از زمان حضرت رسول تا قرن بیستم می‌پردازد.
۳. **زیارت، سفر و اماکن مقدس: اسلام، مسیحیت و یهودیت در سرزمین‌های اسلامی: مدرس:** استاد مارمون، متون اصلی مسلمانان، مسیحیان و یهودیان در رابطه با مسأله زیارت از عصر میانه تا دنیای مدرن به همراه متون ادبی، رمان، داستان‌های کوتاه و فیلم مورد بررسی و ترجمه قرار می‌گیرد.
۴. **جنسیت، امیال و جسم: سنن اسلامی: مدرس:** استاد مارمون، محور اصلی درس بر جنسیت، جنس برتر، تقوا و عدالت اجتماعی در سنن اسلامی، متمرکز است. موضوعات مورد بحث زنان، حجاب، ازدواج و طلاق، تعدد زوجات، مادر، زن و تحصیلات، مرد و زن، افتخار و شرمندگی، مشارکت زنان مسلمان در سیاست و... است.
۵. **هنرهای دنیای اسلام: مدرس:** استاد لیستین، زمان: پنجشنبه ساعت ۱۱-۱۱/۵۰
۶. **درون مایه حقوق و فقه اسلامی: مدرس:** استاد حسین مدرسی، مطالعه موضوعات منتخب در رابطه با حقوق و فقه اسلامی و فتاوا و متون حقوقی اسلامی به زبان عربی محور اصلی درس به شمار می‌رود.
۷. **تاریخ اسلام: مدرس:** استاد کاک، در این درس سه منطقه اصلی خاورمیانه با نمادهای خاص خود مدنظر است: ایران، آناتولی و سرزمین‌های عرب
۸. **درآمدی بر حقوق اسلامی: مدرس:** استاد حسین مدرسی و استاد ادوینچ: زمان: سه شنبه ۱/۳۰-۴/۲۰، بررسی تاریخ حقوق اسلامی و بسط آن و تلاش مراجع مسلمان برای مواجهه با چالش دنیای مدرن مدنظر است و در این درس با استفاده از چند منبع از جمله درآمدی بر حقوق شیعه، حقوق اسلامی تبیین می‌شود.
۹. **در سایه شمشیر: جنگ مقدس و شهادت در ادیان الهی: مدرس:** استاد مارمون، در این درس مفهوم واژه شهادت و جنگ مقدس در سه دین الهی اسلام، مسیحیت و یهودیت مورد بررسی قرار می‌گیرد و مطالعه منابعی در رابطه با جهاد و شهادت و... در دستور کار کلاس است.
۱۰. **جنبش‌های سیاسی و اجتماعی اسلامی: مدرس:** استاد حمودی، زمان: سه شنبه و پنجشنبه ۲/۳۰-۳/۵۰ عصر، در این درس تعداد گسترده جنبش‌های سیاسی - اجتماعی با القادات اسلامی معرفی می‌شوند و جنبش‌های معاصر که تحت نام اسلام به شورش و انقلاب ختم شده‌اند را بررسی می‌کند. تأکید در این درس اغلب بر ایران و دنیای عرب است.

۱۱. موسیقي در يهود و اسلام: مدرس: ادوين سروسى.

■ نام موضوعات و پروژه‌های تحقیقی:

۱. **تبیین اسلام در آمریکا:** محقق: گیسلا وب، در این پژوهش که قسمتی از یک تحقیق سازمان یافته به حساب می‌آید نویسنده ضمن توضیح شاخه‌های مختلف اسلام و دو شاخه اصلی تشیع و تسنن به نقش و اهمیت اسلام در آمریکا می‌پردازد. محقق در این پژوهش از منابع گوناگونی از جمله «شیعیان دوازده امامی» استفاده می‌کند.
۲. **اسلام و جنسیت: نزاع مذهبی در ایران معاصر:** محقق: زیبا میرحسینی (متخصص مردم‌شناسی، محقق و مشاور، نویسنده کتاب ازدواج در محکمه: مطالعه‌ای بر حقوق خانواده در ایران و مراکش). در این پژوهش، به مساله حقوق زنان در ایران و منازعات فراوان در این باب پرداخته شده و ضمن اینکه مصاحبه‌های گوناگونی با روحانیون دست اندرکار و همچنین مراکز مذهبی در قم از حیث فقهی در تحقیق به کار گرفته شده است. میرحسینی در این تحقیق سه نوع رویکرد اساسی در ایران که از دیدگاه متفکران شیعی منبعث شده است را به بوته نقد گذاشته است.
۳. **اسلام مدنی: مسلمانان و دموکراسی در اندونزی:** نویسنده: رابرت هفنز
۴. **اسلام در وراي خشونت:** نویسنده: بروس لارنس (استاد علوم اسلامی و رییس دپارتمان ادیان دانشگاه دوک). اسلام به خصوص در رسانه‌های غربی به عنوان یک دین خشن، انعطاف ناپذیر، مخالف و سرکش انگاشته می‌شود که طرفداران آن به دنبال جنگ با تمام غیرمومنین سراسر دنیا هستند. در این تحقیق سعی شده از مبالغه آمیز بودن خبرها و اطلاعات در رابطه با اسلام سخن به میان آورده شده و اسلام را به عنوان یک دین پیچیده معرفی کند که نمی‌توان آن را پیش پا افتاده تلقی کرد و دارای رمز و راز بسیاری است.
۵. **یهودیت، مسیحیت و اسلام: متون کلاسیک و تفاسیر آنها:** نویسنده: ف. پیترز
۶. **مشکل همزیستی در صدر اسلام بین مسلمانان و یهودیان:** محقق: استون واسراستادم، در فصل سوم این تحقیق، نویسنده به رابطه شیعیان و یهودیان در تاریخ اساطیر به طور تفصیلی اشاره دارد.
۷. **به سوی ایرانی دموکراتیک:** نویسنده: مارک مورالز
۸. **سیاست مسلمین:** نویسندگان: دال ایلکمان و جیمز پیسکاتوری
۹. **جنگ داخلی اسلام:** نویسنده: دوران
۱۰. **شیعیان عراق:** نویسنده: ایژاک نکاشی، در این تحقیق به وضعیت شیعیان عراق به خصوص بعد از جنگ خلیج فارس اشاره شده است و تأثیر ایران بر این شیعیان را مورد بررسی قرار می‌دهد. نکاشی رشد شیعیان عراق را قویاً متأثر از رشد سیاسی و اجتماعی و اقتصادی در قرن نوزدهم می‌داند.
۱۱. **تأثیر انتخاب خاتمی بر نقش ایران در آسیای میانه:** نویسنده: الیزابت بلر
۱۲. **جسم معنوی و خاک الهی:** از ایران مزداییان تا ایران شیعه: محقق: کوربین، مترجم: نانسی پیرسون

۱۳. قرآن به روایت خودش: محقق: دانیل مادیگان

■ نام اساتید محققان و آدرس آنها:

۱- شون مارمون: پست الکترونیک: marmon@princeton.edu، دروس: ۱- در سایه شمشیر: جنگ مقدس و شهادت در اسلام، مسیحیت و یهودیت، ۲- جنسیت و امیال جنسی در اسلام میانه، ۳- جنسیت، خواسته‌ها و جسم: اسلام سنتی، ۴- مطالعه‌ای در تاریخ اسلام و ۵- درآمدی بر اسلام

۲- طریق الجمیل: پست الکترونیک: taljamil@princeton.edu، مدرس درس شیعه در دوران میانه

۳- حسین مدرسی: طلبه حوزه عملیه قم در رشته قرآن، حدیث و فلسفه اسلامی و الهیات و دکترای حقوق اسلامی از دانشگاه آکسفورد، وی از سال ۱۹۸۳ به عنوان استاد میهمان و از سال ۱۹۸۶ به عنوان عضو هیات علمی دانشگاه پرینستون مشغول فعالیت است.

۴- جان ویلز: فارغ التحصیل دانشگاه لندن

۵- مایکل کاک: فارغ التحصیل دانشگاه کمبریج و مسلط به زبان فارسی، محقق و استاد تاریخ اسلامی

۶- ابراهیم ادویچ: کارشناسی از دانشگاه کلمبیا و کارشناسی ارشد و دکترا از دانشگاه یال، وی به صورت مشترک با استاد حسین مدرسی درس حقوق اسلامی را تدریس می‌نمایند و دارای تحقیق‌های بسیاری در رابطه به اسلام است.

■ برنامه‌های کنفرانس - سمینار و کارگاه تحقیق:

۱. ایران از انقلاب تا اصلاحات، از خمینی تا خاتمی: سخنران: پرفسور اریک رویلو، منابع و اطلاعات این سمینار در جزوه اصلی موجود است.
۲. نظامی‌گری اسلامی در آسیای میانه: زمان: پنجشنبه ۴ آوریل ۲۰۰۲، ساعت ۱۶/۳۰ مکان: اتاق ۳۰۲، سخنران: استاد اولیور روی
۳. دگرگونی مفهوم جهان اسلام: بررسی تطبیقی ابعاد جهانی، مدرن و سنتی: زمان: ۱۸ آوریل ۲۰۰۲، سخنران: احمد داووداقلو، مکان سالن رابتنسون